ΠΟΡΤΟΓΑΛΛΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

ΤΟΥ ECA DE QUEIROS

Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΑΣ

ΙΑ φορά, ζοῦσε ἕνας βασιληᾶς πολὺ γενναῖος, ποὺ εἶχε στὴν ἐξουσία του ἕνα βασίλειο μὲ πολλοὺς ἀνθρώπους καὶ μ' ἀμέτρητες ἐκτάσεις γῆς.

Κάποτε ὅμως ἀναγκάστηκε νὰ φύγη σ' ἐκστρατεία γιὰ χῶρες μακρινές. Χαιρέτησε τὴ βασίλισσα ποῦκλαιγε πικρὰ γιὰ τὸ χωρισμό του καὶ τὴν ἄφησε στὸ παλάτι μ' ἕνα μωρὸ στὴν κούνια.

Ἀλλὰ δὲν πέρασε πολὺς καιρὸς ἀπὸ τότε ποὺ εἶχε φύγει ὁ βασιληᾶς καὶ ξαφνικὰ παρουσιάστηκε στὸ παλάτι ἕνας πολεμιστὴς μὲ τὰ ὅπλα συντριμμένα καὶ γεμᾶτος ἀπὸ αἵματα ξερὰ καὶ κουρελιαχτό. Ὁ πολεμιστὴς αὐτὸς ἀνήγγειλε στὴ βασίλισσα, ὅτι ὁ βασιληᾶς εἶχε σκοτωθεῖ ἐκεῖ κάτω, στὶς ὄχθες ἑνὸς μεγάλου ποταμοῦ, τριτημένος ἀπὸ ἑφτὰ σπαθὰ μαζύ, ἐπάνω στὸν ἀνθὸ τῆς νειότης του.

Ἡ βασίλισσα ἔκλαψε τὸ βασιληᾶ, ὅπως τοῦ ταίριαζε, καὶ συγκέντρωσε κατόπιν ὅλη της τὴ λαχτάρα στὸ παιδί της, στὸ ἀδύνατο ὀρφανό, ποὺ καμμιὰ δύναμι δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὸ προστατέψη πειὰ καὶ ποὺ θὰ γινόταν ὁ στόχος τόσων φιλοδόξων.

Ὁ πιὸ ἐπικίνδυνος μάλιστα ἀπ' ὅλους ἦταν κάποιος θεῖος του, νόθος ἀδελφὸς τοῦ βασιληᾶ, ἄνθρωπος κακὸς κ' αἱμοβόρος, ποὺ ἐπιθυμοῦσε μὲ κάθε τρόπο ν' ἁρπάξη τὸ θρόνο καὶ νὰ κυβερνήση τὸ λαό.

Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν πάντα περιστοιχισμένος ἀπὸ ἄγριους ἐπαναστάτες καὶ ζοῦσε στὴν ἐξοχικὴ ἔπαυλί του, ἐκεῖ πέρα στὰ βοινά, σὰν ἕνας λύκος στὴ φωλιά του.

Τὸ βασιλόπουλο κοιμόταν πάντα σὲ μιὰ μικρὴ αἴθουσα τοῦ παλατιοῦ. Δίπλα του βρισκόταν μιὰ ἄλλη κούνια, μέσα στὴν ὁποία ἀναπαυόταν τὸ βρέφος μιᾶς ὡραίας καὶ εὔρωστης σκλάβας, ποὺ θήλαζε μαζὶ τὰ δυὸ παιδιά.

Τὰ δυὸ βρέφη εἶχαν τὴν ἴδια ἡλικία, γιατὶ εἶχαν ἔρθει μαζὶ στὸν κόσμο μιὰ θερμὴ καλοκαιριάτικη βραδιά.

Κ' ὅταν ἡ βασίλισσα, προτοῦ νὰ κοιμηθῆ, πήγαινε γιὰ νὰ φιλήση τὸν ὥμορφο ξανθόμαλλο διάδοχο, φιλοῦσε, γιὰ τὴν ἀγάπη του, καὶ τὸ βρέφος τῆς σκλάβας.

Ἡ σκλάβα, πιστὴ κ' ἀφοσιωμένη στὴ βασίλισσα, ἔννοιωθε καὶ γιὰ τὰ δυὸ μικρὰ τὴν ἴδια τρυφερότητα. Τὸ ἕνα ἦταν τὸ παιδί της. Τὸ ἄλλο θὰ γινόταν μιὰ μέρα βασιληᾶς της.

Ὁ θεῖος τοῦ βασιλόπουλου, μόλις ἔμαθε τὸ θάνατο τοῦ βασιληᾶ, πῆρε τοὺς συντρόφους του κ' ἄρχισε νὰ κατεβαίνη πρὸς τὸν κάμπο, ἀχόρταγος κ' ὁρμητικός. Φόβος μεγάλος πλάκωσε τότε στὸ παλάτι, στὸ παλάτι ὅπου βασίλευε μιὰ γυναῖκα, ἀνάμεσα σὲ γυναῖκες.

Οἱ ἐχθροὶ ζύγωναν ὁλόενα, ἐρημόνοντας στὸ διάβα τους τὰ πάντα καὶ σημαδεύοντας τὸ δρόμο τους μ' ἐρείπια καὶ μ' αἷμα.

Μπροστὰ σ' αὐτὰ τί μποροῦσε νὰ κάμη ἡ δύστυχη βασίλισσα; Οἱ εὐγενεῖς ὅλοι εἶχαν σκοτωθεῖ στὴν ἴδια μάχη μὲ τὸν ἄνδρα της καὶ δὲν ἔμεναν γιὰ νὰ τὴν ὑπερασπίσουν παρὰ λίγοι σωματοφύλακες. Ἔτρεχε λοιπὸν κάθε τόσο κοντὰ στὴν κούνια, κοντὰ στὸ μικρὸ βασιλόπουλο, κ' ἔκλαιγε ἀπελπισμένα.

Μονάχα ἡ πιστὴ παραμάνα ἔδειχνε ἀκόμα θάρρος καὶ ἀποφασιστικότητα. Μιὰ νύχτα ὅμως, πιὸ σκοτεινὴ καὶ σιωπηλὴ ἀπ' τὶς ἄλλες, ἐνῶ εἶχε ξαπλωθεῖ στὸ κρεββάτι της, ἀνάμεσα στὶς δυὸ κούνιες, κ' ἑτοιμαζόταν νὰ κοιμηθῆ, ἄκουσε στὴν εἴσοδο τοῦ βασιλικοῦ κήπου ἕναν κρότο βαρύ, σὰν νὰ χτυπόντουσαν ὅπλα.

Ἡ δυστυχισμένη σκλάβα κατάλαβε ἀμέσως τὴν ἀλήθεια. Τὸ παλάτι εἶχε κυριευθεῖ ἀπ' τοὺς ἐχθροὺς κ' ὁ φοβερὸς θεῖος θ' ἅρπαζε τὸ βασιλόπουλο καὶ θὰ τὸ σκότωνε.

Γρήγορα τότε, χωρὶς νὰ πῆ τίποτε καὶ χωρὶς νὰ διστάση, πῆρε βιαστικὰ τὸ βασιλόπουλο ἀπ' τὴ φιλντισένια κούνια του καὶ τὸ ἔρριξε στὴν ἄλλη, τὴν ξύλινη, τοῦ παιδιοῦ της.

Ἔπειτα μετέφερε τὸ γυιό της στὸ πλούσιο λίκνο τοῦ βασιλόπουλου κ' ἀφοῦ τὸν φίλησε πολλὴν ὥρα ἀπελπισμένα, τὸν ἔγειρε στὸ προσκέφαλο καὶ τὸν σκέπασε μὲ τὸ χρυσοϋφαντο σεντόνι.

Μόλις πρόφτασε νὰ τὸ κάμη αὐτό, κ' ἀμέσως ἕνας ἄνδρας, μὲ πελώριο σῶμα καὶ μαῦρο μανδύα, φάνηκε στὴν πόρτα καὶ πίσω του πολλοὶ ἀκόλουθοι, ποὺ βασποῦσαν στὰ χέρια τους λυχνίες.

Χαιρέτησε τὴ βασίλισσα ποῦκλαιγε πικρὰ γιὰ τὸ χωρισμό του.

Ὁ ξένος ἔρριξε ἕνα βλέμμα στὴν κάμαρα καί, ὁρμώντας πρὸς τὴ φιλντισένια κούνια, ἅρπαξε ἀπὸ μέσα τὸ μωρό, τὤκρυψε κάτω ἀπ' τὸ μανδύα του κι' ἔφυγε μαζὶ μὲ τοὺς συντρόφους του γοργά.

Ἔξαφνα, μέσα στὸ παλάτι ἀντήχησαν νέες δυνατὲς κραυγές, τὰ τζάμια φωτίστηκαν ἀπ' τὴ λάμψη τῶν πυρσῶν κι' οἱ διάδρομοι γέμισαν ἀπὸ τὸ θόρυβο καὶ τὴν κλαγγὴ τῶν ὅπλων. Καὶ τὴν ἴδια στιγμή, ἡ βασίλισσα, λυσίκομη καὶ μισόγυμνη, ἀκολουθούμενη ἀπ' τὶς γυναῖκες τῆς ἀκολουθίας της, ὥρμησε μέσα στὴν κάμαρα καλώντας μεγαλόφωνα τὸ γυιό της.

Μόλις ὅμως εἶδε τὴν κούνια του ἄδεια καὶ τὰ σεντόνια πεταμένα, ἔπεσε ὁλολύζοντας κάτω, συντριμμένη ἀπ' τὸν πόνο της.

Τότε ἡ παραμάνα, σιωπηλὴ καὶ κατακίτρινη, ἄπλωσε τὸ χέρι της καὶ ξεσκέπασε τὴν ταπεινὴ κούνια, ὅπου βρισκόταν τὸ βασιλόπουλο. Ὁ μικρὸς διάδοχος κοιμόταν ἐκεῖ ἥσυχα.

Μόλις τὸν ἀντίκρυσε, ἡ βασίλισσα τὸν γνώρισε ἀμέσως καὶ ρίχτηκε ἐπάνω του σὰν τρελλὴ ἀπ' τὴ χαρά της.

Αὐτὴ τὴ στιγμή, νέες κραυγὲς ἀκούστηκαν στὸ διάδρομο, θορῆνοι καὶ κοπετοί.

Εἶχε γυρίσει ὁ ἀρχηγὸς τῶν σωματοφυλάκων μαζὶ μὲ τὴν ἀκολουθία του. Ὁ γενναῖος ἱππότης εἶχε κυνηγήσει τὸ θεῖο τοῦ βασιλόπουλου καὶ τὸν εἶχε σκοτώσει. Ἀλλοίμονο ὅμως! Δίπλα στὸ πτῶμα τοῦ ἐχθροῦ βρῆκε νεκρὸ καὶ τὸ βρέφος ποῦχε ἁρπάξει ὁ σκληρὸς ἄρχοντας κ' ὅλοι νόμισαν πὼς εἶνε τὸ βασιλόπουλο.

Ἀλλ' ἐνῶ οἱ σωματοφύλακες ἀνιστορούσανε τὴ θλιβερή τους περιπέτεια, ἡ βασίλισσα χαιμογελῶντας κάτω ἀπ' τὰ νωπὰ ἀκόμα δάκρυά της, σήκωσε τὸ παιδί της ἀπ' τὴν κούνια του καὶ τοὺς τὸ ἔδειξε.

Ὅλοι τότε ἀναπήδησαν ἀπὸ ἔκπληξι κ' ἔβγαλαν ἀλλεπάλληλες φωνὲς χαρᾶς. Ποιὸς ἦταν λοιπὸν αὐτὸς ποὺ εἶχε σώσει τὸ βασιλόπουλο; Καὶ πῶς βρέθηκε στὴ θέση του τὸ παιδὶ τῆς σκλάβας;

Πιὸ πέρα, μπροστὰ στὴν ἄδεια κούνια, στεκόταν τώρα ἀκίνητη καὶ σιωπηλὴ ἡ ἡρωϊκὴ σκλάβα, ποὺ εἶχε θυσιάσει τὸ γυιό της, γιὰ νὰ γλυτώση τὸν αὐριανό της βασιληᾶ.

Μονάχα τότε, ἀφοῦ συνῆρθε ἀπ' τὴν ἀμέτρητη χαρά της, ἡ εὐτυχισμένη βασίλισσα ὥρμησε πρὸς τὴ σκλάβα της τὴν πιστή, τὴν ἀγκάλιασε παράφορα καὶ τὴν ὀνόμασε ἀδελφή της ἀγαπημένη.

Τότε ἀπ' τὰ στήθη τοῦ συγκινημένου ἐκείνου πλήθους, ποὺ εἶχε πλημμυρίσει τοὺς διαδρόμους, βγῆκαν νέες κραυγές, ἐνθουσιασμοῦ κ' ὅλοι μαζὶ ζήτησαν ν' ἀπονεμηθῆ μιὰ ἀντάξια ἀμοιβὴ στὴ σκλάβα, ποὺ εἶχε σώσει τὸ βασιλόπουλο.

Ἕνας γέρος εὐγενὴς πρότεινε τότε νὰ τὴν ὁδηγήσουν στὸ βασιλικὸ θησαυροφυλάκιο ποὺ ἔκλεινε τόσους θησαυροὺς κ' ἐκεῖ νὰ τὴν ἀφήσουν νὰ διαλέξη ὅ,τι θέλει. Ἡ βασίλισσα πῆρε τότε τὴ σκλάβα ἀπ' τὸ χέρι καὶ τὴν ἔφερε στὴν αἴθουσα τῶν θησαυρῶν.

Ἐκεῖ ἀπ' τὸ πάτωμα ὡς ψηλὰ στοὺς σκοτεινοὺς θόλους ἔλαμπαν, ἀχτιδοβολοῦσαν καὶ θάμπωναν τὰ μάτια σωροὶ ἀπὸ διαμάντια, στῆλες ἀπὸ νομίσματα, περιδέραια μαργαριταρένια, χρυσοὶ θρονοί, ὅλα χρυσοκέντητα, ὅλα τὰ πλούτη τὰ παραμυθένια, ποὺ εἶχαν σωριαστεῖ ἐκεῖ ἀπὸ ἑκατὸ βασιληάδες σὲ διάστημα εἴκοσι αἰώνων.

Μιὰ χρυσὴ θαυμασμοῦ χιλιόστομη βγῆκε ἀπ' τὰ στήθη τοῦ πλήθους κ' ἔπειτα ἐπακολούθησε μιὰ σιωπὴ ὅλο ἀγωνία, γύρω ἀπ' τὴν παραμάνα ποὺ στεκόταν ἀκίνητη στὴ μέση τῆς αἰθούσης.

Τὰ μάτια τῆς σκλάβας εἶχαν γυρίσει τώρα στεγνὰ καὶ λαμπερὰ, πρὸς τὸν τριανταφυλλένιο οὐρανὸ ποὺ φαινόταν πίσω ἀπ' τὶς κιγκλίδες. Ἔξαφνα χαιμογέλασε κ' ἄπλωσε τὸ χέρι της. Ὅλοι τότε κράταν τὴν ἀναπνοή τους, ἀκολουθοῦντας τὴν ἀργὴ κίνησι τοῦ ἀνοιχτοῦ χεριοῦ της. Τί θἄπαιρνε, τί θὰ διάλεγε ἀπ' αὐτὰ τὰ στολίδια, τὰ διαμάντια, τὰ ρουμπίνια;

Ἡ παραμάνα προχώρησε, καὶ πατῶντας ἐπάνω σ' ἕνα σκαμνί, διάλεξε καὶ πῆρε, ἀνάμεσα ἀπὸ μιὰ σειρὰ ὅπλων, ἕνα μαχαῖρι.

Ἦταν ἕνα μαχαῖρι στολισμένο μὲ σμαράγδια, μεγάλης ἀξίας.

Ἡ σκλάβα τὸ ἔσφιξε στὰ χέρια της, κύτταξε πρὸς τὴ βασίλισσα καὶ τὸ πλῆθος καὶ εἶπε:

— Τὸ βασιλόπουλο γλύτωσε. Πάω τώρα νὰ βυζάξω τὸ παιδί μου.

Καὶ βύθισε τὸ μαχαῖρι στὴν καρδιά της!....

ECA DE QUEIROS